

OVIDIU

PRIMA

REVISTA LITERARĂ DOBROGEANĂ

APARE LUNAR

Redacția și Administrația: Str. DECEBAL 5

Director, PETRU VULCAN

ABONAMENTUL

Un an în țară . . . Lei 6   Un an străinătate Lei 10
Jum. an . . . . . Lei 3   Jum. an . . . . . Lei 5

UN NUMĂR 50 BANI

SUMARUL

Scrisoare, d-lui Ministru Sp. Haret (versuri).
Florian I. Becescu. — După zece ani (nuvelă).
P. Vulcan. — Vîntului, Muntelui. (versuri).
Nuși Tuliu. — G. Tutoveanu (Biografie). **P. Vulcan.** — Noi vrem postume (versuri). **Rigoletto.** — Se întîneacă (versuri). **G. Tutoveanu.** — Miha (versuri Macedo-române).
George Murnu. — Cronică Științifică (Studiul înzăpezirilor de Cale Ferată). **Inginer Opran Potârcă.** — „Cercul Funcționarilor Turneni”. **P. Vulcan.** — Nălădăiosul Pegas al lui Virgiliu și d. Hoc opus est (umoristice).
Hic-asta-de. — Știri Literare, Apeluri, Mulțumiri, Bibliografii, Reclame. **Redacția.**

CONSTANȚA

TIPOGRAFIA „OVIDIU” H. VURLIS

1903

Colaboratorii Revistei „Ovidiu“

Florian J. Becescu, Nuși Ziliu, G. Murnu, G. Zutoveanu, J. Dușcian, Opran Potârcă
D-na Nussy P. Vulcan, Dem. D. Stoenescu, P. Danielescu, Eleonora J. Predescu-Nour, N. C. Sari
Șt. Zujescu, Renert, C. Brădeșanu, N. Pecetescu, Alin, Marcelina.

MULȚUMIRE

Aducem călduroasele noastre mulțumiri persoanelor mai jos notate, cari au bine-voit a ne trimite costul abonamentului pe anul 1903 după cum urmează:

Pe un an

D-șora Nella Ștefănescu, Craiova
P. S. S. Valerian Chiriță, Sf. M-lie B-resci
Inginer Opran Potârcă, Buzeu
An. Th. Cheale, farmacist, Tulcea
G. M. Cosmescu / T.-Măgurele
G. Moscu, avocat

Pe șase luni

Paun Niculescu, primar }
Mihail Nediuc } Asarlăc
Enciu Anghel }
Pr. Bănică, Carol I
Arghiropol, Asarlăc
A. Trifoescu / T.-Măgurele
M. Videscu }
A. Anagnosti
D-șoara Zăe Părvulescu
C. Antonescu

Cererile de abonament se plătesc înainte înaintându-se prin mandat poștal **Lei 6** pe adresa D-lui **Petru Vulcan**, Constanța.

Numere de probă nu se expediază de cât în schimbul sumei de **50 bani**.

Toți D-nii cari au primit No. 1, neres-tituindu-l, se consideră ca abonați.

Reviste, ziare și cărți primite la Redacție

„Sanătatea“, „Gazeta artelor“, „Carmen Sylva“, „Arhiva“, „Revista școalelor“, „Albina“, „Revista Idealistă“, „Revista Poporului“, „Învieră“, „Sedetoarea“, „Propășirea“, „Viitorul“, „Speranța“, „Familia“, „Revista Idei“, „Sfaturi“, „Românul“ și Revistele „Lumina“ și „Frațillea“ Macedo-române.

Ziare: „Cronica“, „Liberalul“, „Paloda“, „Vocea Tutovei“, „Dreptatea“.

Subscripție pentru Tribuna:

Din No. 1 . . . . . Lei 10.—
A. Th. Cheale, Tulcea . . . . . „ 2.—
Total Lei 12.—

BIBLIOGRAFII:

„Icoane din Viață“ de Petru Vulcan. Sunt tipărite pe hârtie velină, într'un volum în conținut de 250 pagini, cu ilustrațiuni în text. Prețul unui exemplar e de 2 Lei. Depozit general la autor în Constanța.

„Sybaris“ de Ioan Adam. Prețul 3 lei.

„Un colț de viață“ de Ion Petrovici. 2 lei.

„Din largul lumii“ de Radu Rosetti, 3 Lei volumul.

„In muntii Neamțului“ de D-l Const. Calmuschi, Professor Gaiatz. Volumul se prezintă în mod excelent și e foarte interesant din punct de vedere de a ne cunoaște țara sub raportul frumuseții, al bogăției solului, al geografiei și al monumentelor istorice. În numărul viitor ne vom ocupa cu această operă artistico-patriotică a d-lui Calmuschi.

„Dina și Dana“ de D-l Gabrovanu, un tiner care debutează cu volumul ce poartă titlul de mai sus. Prețul 2 Lei. Și de această lucrare ne vom ocupa la timp.

După cum vor observa, Stimații noștri Cititori, „OVIDIU“ se prezintă de astă-dată cu totul schimbat ca execuțiune artistică. Am făcut toate jertfele posibile să-l imprimăm la cea mai însemnată tipografie din Constanța, a D-lui Vurlis — care e foarte frumos asortată și unde se lucrează cu multă acuratețe. Să se ia în seamă de abonații noștri și hârtia velină și să nu se uite că merităm sprijinul lor.

OVIDIU

PRIMA REVISTA LITERARA DOBROGEANA

Director fondator: PETRU VULCAN

SCRISOARE

D-lui Ministru SPIRU HARET

*„Dacă poesia tace,
ce se face cu răsplata virtuții?”*
Horatîu.

Vor fi destule genii 'n țară
Cari, orbite de victorii,
Întunecate pînă clipă
De raza unei triste glorii,
Ce, banuind sinceritatea
Șovăitoare-i mele muze,
De lingusiri — citindu-mi oda —
Cerca-vor asta-și să m'acuze!

În țara mea de oameni pudici,
Să scrii pînă un Ministru odă,
E-un semn fațiș că autorul
E om sărac, și... nu-i la modă;
În schimb, în tot aceiași țară,
Se 'nalță un pitic poet
În ditirambicele ode
Ce se șoptesc prin cabinet.

Prea cărturarii noștri critici
Ne-ar rîde asta-și cu nesătuș,
Vre-unui răsărit Mecena
De-am scri și noi ce-a scris Horatîu!
Prezentul nostru-i plin de fapte,
De oameni cari să ne 'nspire
Cântări de slavă și de 'ndemnuri,
Nu doar sarcasme și satire!

Dar, covîrșiti de banuială,
De nepăsare ori insultă,
De gloată criticilor noștri
Care e proasta dar... e multă,
Poetii tac, cîntându-și numai
Nemulțumirea lor amară,
Și tot mai searbăd și mai jalnic
Prezentu 'ncepe să ne pară....

Zadarnic, vai Posteritatea
Va tînde s'afle Adevărul

În poesia de-astă-zi, care
De timpuriu ne-albește părul;
În critică pînăitoare
Și 'n odele plătite 'n bani;
Și, totuși, noi sîntem copii
Acelor glorioși romani!...

Trăesc în jurul nostru inimi
Și fapte demne de slavă,
Cresc flori destule și frumoase
Pe-al țării noastre sin iubit;
Dar, oda mea din dor cîntată,
Vor rîde-o 'n ura lor blajină
Acei cari au făcut din artă
Negustorie clandestină!

*
**

Cînta-voi înă la lumina
În ciuda șerpilor-poet
Și-a patimei care ne 'mproașcă
Cu necuratele-i săgeți.

N'am teamă; din sinceritate
De mult 'mi-am faurit un scut,—
Am coif prin care mișelia
De cînd trăesc n'a străbatut;

În mîna mea îmbărbatată
Port paloșul nemuritor,
Sculptat din aurul iubirei
Și ars în flacăra de dor,—
Iar oastea mea cea numeroasă
Și care versul îmi inspiră,
Sînt inimile simțitoare
Ce Vă respectă și V'admira!

II

De câte ori, d'un timp încoace,
În ode-a fost cîntat țaranul!
Dar masa lui rămase goală
Și sterp rămas-a încă-lăul.
Boerii, cărturari politici,
Cercară 'n vorbe să-l adoarmă,
Ca 'n timp ce ei clădesc palate,
Țaranul „fericit” să... doarmă.

Parisieni ne-atingși de lege
 Și deputați ai Procopselii,
 Miniștri-ai zeului Minciună —
 Microbi în fracuri, toți tembelii
 Cari 'n palat, sorbind Maderă,
 Croesc discursuri plingătoare
 Pentru țaranul care moare,
 Pentru țaranul, stâlp al țarei,
 Ce n'are 'n schimb un pumn de hrană,
 Pe care ei îl ved „poetic“
 Prin fumul dulce de havană.

Și s'au clădit castele mândre
 Din vorbe prefăcute 'n aur,
 Și câți pigmei se ridicară
 Pe scări din bonuri de tezaur,
 Pe când poporul, jertfa sfântă,
 Slăbită gloată de martiri,
 Din viața cărei supse viața
 Atîți nesățioși vampiri,
 Plîngea 'n bordeie umezite
 În care-o Doamnă grațioasă
 N'ar *hazarda* măcar o clipă
 Să 'nchida-un câine mai de rasă!

Dar azi un vînt de primă-vară
 Patrunde 'n tristește bordeie;
 Încet prin noaptea suferinții
 S'aprinde-a soarelui scîntee;
 Țaranul către cer ridică
 Privirile-î înviorate:
 Miroasă-a vreme bună vîntul
 Ce bate-acuma pe la sate...

Un glas deșteptător răsună...
 Și 'n culmea sfîntă a mirării,
 Aud că, din porunca Voastră
 Răsună glasul deșteptării!

*
 * *

Din înalțimi ameteitoare,
 De unde-î greu să vezi în jos,
 Pornind privirile curate
 Pe-aripea unui dor frumos,
 Ați străbatut prin ceața deasă
 Și 'ntunecoasă ca 'n povești,
 Ce despărți de veci palatul
 De... grajdurile țărănești,

Și-atunci, cu ochii plini de rază
 Celei mai sfinte din virtuți,
 Veđut-ați fața lor slăbită,
 Veđut-ați ochii lor pierduți;
 Veđut-ați pe țaran cum piere,
 Sarac în țara lui bogată,

Ați audit cum plînge codrul,
 Cum plînge lunca 'ndurerată,

Și 'n loc ca 'n cîntecul lui să-i trageți
 Un sdravăn baiaram politic,
 În loc să-i harăziți poeme
 Ori panegirice de... critic,
 În loc să Vă sburliți la chica,
 Rostind discursuri asasine,
 Precum facu tribunul Igrec
 Și nuvelistul Oare-cine,
 În loc ca, la banchete monstre,
 Cu lacrimi de Crocodil
 Să tînguți pe-acest al țarei
 Vinjos dar, oropsit copil, —
 Simțindu-î dorul și nevoia
 Și raul ce l'a amortic,
 Ați zis: lumina să se facă!
 Și negura s'a risipit....

Și astă-đi, spre bolnavul care
 Zăcea în negură și 'n tină,
 Pornit-au doctorii de inimă
 Și purtătorii de lumină.

Ciudat! Îmi pare că 's acuma
 Trezit ca dintr'un vis sinistru!

În veci de veci, onoare Vouă,
 Marite Domnule Ministru!

Dați floarei raze de la soare
 Căci piere 'n noaptea nepăsării,
 Redați lumina, țărânelor,
 Căci ea e scumpa floare-a țării!

Dați trupului care se stinge
 Ceva din elixirul vieții,
 Dați gândului puteri să vadă
 Prin nori seninul dimineții;
 Dați inimei avînturi calde,
 Un ideal mîntuitor,
 Redați țaranului viața,
 Acestui întristat popor,
 Căci el ne-a fost păstrat moșia
 Cu munți și codrii seculari,
 Pe care vor s'o vînda astă-đi
 Cosmopolitiții cîrturari!

De-ar fi să am în viața cîntec
 Ce-o dăm talentelor divine,
 Ași da-o toată c'o zimbire,
 Să pot să fac și eu vr'un bine;
 Ursit de mi-ar fi fost de ceruri,
 Comori de aur lucitoare,

Le-ai da pe toate pentru-o rază
Din flacăra nemuritoare
Ce-acum Va 'ncununează fruntea
Și va luci etern în timp
Aureola ideală
Țesută 'n raze din Olimp;
Căci fapta Voastră, amintindu-mi
De barbația seculară,
E opera cea mai măreată
Ce se creiază-acum în țară!

Nu auziți acum o doină
Cum tremură prin văi și munți,
Eșind din piepturile-acelor
Ce 'nalță palidele frunți
Spre cer, și, fericiți o clipă,
Încep să sperie și să crează!?

È glasul scump al Țărâniei
Ce-acum Vê bine-cuvintează!

Îmi pare că, din bolta sacră,
Sezând pe tronul veciniei,
Mareții Domni cari, din veacuri
Cinstit-au tronul României,
Ufmiți privesc cu ochi 'n lacrimi
Și — grav — cu mâinile lor sfinte,
C' un semn învaluind Carpații,
Vê striga asta-qi: înainte!

Îmi pare că din noaptea vremii,
Din munții plini de semetie,
Din singele versat pe plaiuri,
S'aude-un glas: „Onoare Ție!”

Onoare! Sufletul să cânte,
Să cânte-acum în cor poezii:
Spre țărâniea 'ndurerată
Zimbește soarele vieții!

'Nainte inimos apostol!
Din văile înrouate,
Din luncile cu flori, din plaiuri
Și din colibe 'ndepartate,
Vor răsări vitejii falnici,
Vor naște mândrii pui de lei
Ce-or da viața României
Și vor ursi mărirea Ei!

De-acolo va porni oceanul,
De-acolo se va naște vîntul,
Pe toți streinii fără suflet
Să-i facă una cu pămîntul!

Jași

FLORIAN I. BECESCU

DUPĂ ZECE ANI

(NUVELA)

Amicului meu George M. Cosmescu
Președintele Cercului Funcționarilor Turneet
înbiere.

Ca o ultimă speranță sôrele apunea după dealuri verzi.

Pe cerul ca de foc roșeatic se desenau tablouri fantastice. În pădure era liniște. Copacii seculari reieșeau pe ici pe colo gravi printre tineri tufani. Câte-va păsări călătore veneau a se opri pe cren-gile lor, dar fără a mai ciripi, se lăsați tăcute și misterioase. Isvorul doar făcea să se audă un murmur lin căutându-și de drum printre poteca singuratică, ce se perdea de vale. Din depărtare abia se auzea clopotul însoțit de mugetul unui taur, perzându-se cu încetul, pe când în dulcea rēcôre a serei, venea să se ame-stece armonia unei doine cântată din gură:

„Prin desiș de codru verde
„Frică mi-i că mă voiu perde,
„Foliță de trifoi,
„Flacărași cu ochi vioi,
„De ne-am perde amindoi.

— Voești să ne odihnim puțin scumpă Mari? ascultă ce frumos cântă; ai crede că-i Sînziana din basme care dă ocol pădurei.

— Dacă dorești tu, Radule — numai să nu înopțam; mi-ar fi frică să mă știu nóptea în pădure. Ce crezi, mai avem mult până în sat?

— Să tot fie două ore, mai mult nu cred; dar eu sunt de părere să ne oprim puțin să mai odihnescă și caii.

— Atunci fie cum zici tu.

— Bița' ia oprește caii — porunci Radu vizitiului.

Acesta strînse hațurile și opri trăsura în loc; apoi se dete jos, frecă urechile cailor, facu un valuş din fân și-i ştersă de năduşela.

Radu și Mari erau în luna de miere a căsătoriei lor și 'n loc să o pornescă cu trenul peste granița, cum obișnuște bur-

ghezimea noastră, în majoritatea cazurilor, când 'i dă mâna, Radu se hotără să-și plimbe tinera sa soție pe la țară, cu care împrejurare avea să-și vadă căminul părintesc, satul lui poetic, pe Tudora, suriora lui, pe care nu o văzuse de 10 ani, aceea ființă dragă, ce a plâns mult de dorul lui fără să-și mai știe de urmă; căci Radu umblase departe — prin străini, sfârșise învățătura prin școlile marilor orașe — auzise ea din gura altora de numele frăține-seu, dar ce folos că nu-și știa de urmă — fiindcă Radu uitase să-și scrie.

Insurăteii înaintară la braț în cotro se auzea cântecul.

Cântăreața, o țărancă în flóre, cobora poteca terminându-și doina :

*„Flăcăiași cu ochi vioi
„Săruta-i-ași pe-amindoi...”*

Apoi se așeză în genunchi, se aplecă pe luciul apei de isvor și începu să sôrbă cu o sete de nedescris; beu, se recori pe față și iar se sculă în picioare.

Radu și Mari priveau de pe costis la cântăreața codrilor, care se credea că e singură.

— Ce frumoasă e mititica, șopti Mari la urechile lui Radu examinându-i trăsurile feței.

Apoi :

— Ce fericită e, Radule; oh! cât ași dori să fiu în locul ei, însă tu să fii pe cöstă și să mă admiri.

— Da, în ori-ce caz e fericită — răspunse Radu mângâindu-și tinera soție de barbă și zimbându-i platonice. Insa tu ești tot mai fericită, fiindcă pe lângă admirațiune mai ești și adorată...

— Zeu, nu glumești!... Vai se duce Naiada noastră. Radule; am s'o chem să stea; sunt curioasă să vorbească cu ea, să o întreb, să aflu din ce sat e.

— Numai de nu s'ar speria și să nu te deziluzionezi dragă; căci fetele pe aci sunt cam selbatice de felul lor și...

— Ori ce o fi; apoi urmând cu privirea pe țărancă strigă: Fetiță, fetița dragă, ia stai puțin!

Fata își întorse capul; tocmai acum vedea că mai era lume pe dupe costis; stătu pe loc, de îndată ce se convinse că e femeie aceea care o ruga să stea, făcând o mișcare de surprindere.

— Ce o fi având cu mine Dómne, își zise fata în gând.

Radu și Mari ținându-se strânsi de mână coborau cu băgare de seamă cösta, agățându-se când de un tufan, când de altul și se apropiase de fata de lângă isvor.

Radu ei:

— Bună vreme, fetică.

— Mulțumim dv., Domnule.

Mari ei:

— Cum te numești, dragă fata?

— Florica lui Patruț Mușatu, coconița.

— Ce draguță e! apoi continuă:

— Din ce comună ești, Florico dragă?

— Din comuna Boreseu.

— E dintr'un sat cu mine, șopti Radu Mariei.

— Vintila Urdrea, învățătorul școlei, mai trăește, Florico, întreba Radu.

— A murit acum un an; ce mai învățător bun era, Domnule!

Pe fața lui Radu se zugrăvi o tristețe la vestea acesta neașteptată, care nu scăpa observațiunei Floricai.

Mari întreba:

— Dar pe una Tudora o cunoști tu, Florico?

— Tudora — fata reposatului primar, de ea mă întrebați?

— Da!

— Care are un frate în școlele din București?

— Da, aceea, Florico.

— Cum să nu o cunosc, nu e vecină cu mine; e chiar nevasta fiului repausatului învățător, are și două fete de totă mândrețea: pe una o chiamă Margarita și pe cea-l-altă Lilica.

Radu și Mari se priviră semnificativ și amândurora le luci câte o lacrimă în colțul genelor.

Din vorbă în vorbă înaintară o bună distanță. Bița pornise caîi agale și venea în urma lor.

Dar Radu nu se putu stăpîni să nu lăcrămeze.

Apropierea lui de căminul părintesc îl înduioșase, la care adăogându-se veștile Floricai, îl facură să suspine de dorul unei lumi ce abia și-o aducea aminte ca prin vis.

Zece ani să te înstrăinezi de voe de ai tei nu-î puțin!

— De ce lăcrămează Domnul, coconița?

— Fiind-că se apropie de satul lui pe care nu l'a văzut de un amar de vreme, draguța.

— Dumniului e din satul nostru?

— Da, e fratele Tudorei.

— Fratele Tudorei ai zis!! Mumă, ce mândrețe de om! Mă duc să spui Tudorei că cine-va vine.

— Ce înger! Iată niște ființe, cari să bucură de fericirea altora, șopti Mari lui Radu.

— O să mergi cu noi în trăsura, dragă Florico.

— Nu, coconița; eu tai drumu mai scurt prin livezi; Dv. o să ocoliți mult pe drumul mare.

Și se duse ca înfrigurată la gîndul surprizei ce urma să o facă Tudorei.

Mari stătu o clipă locului și urmări cu privirea pe Florica cum se perde printre copaci, cari se rareau din ce în ce; apoi suiră amîndoi în trăsura.

Radu era abătut; mîntea lui era preocupată cu amintirile copilăriei. Aceste locuri le mai văzuse el; însă când? Acum 10 ani! Și 'n atîta timp câte nu se schimbă! Padurea prin care trecuse i se părea mai bătrînă ca altă dată; copacii mai trecuți; printre ramurile lor razele soarelui abia mai lăsaî câte o dungă aurie.

Trăsura se îndrumase pe șoseaua județenă. Intăia clădire care se zări fu biserică cu turla ei, apoi după aceea se arătară în rînd mai multe căsuțe albe ca neaua, până ce resări satul întreg.

— Locul nașterii tale ce mareț e, Radule! Ce păcat că numai pentru două luni ești hotărît să stăm aci. Nu m'ăși îndura să plec.

— Cât timp vor dura vacanțele, m'am gîndit — unde am putea petrece mai bine de cât aci; eram convins că o să-ți placă și tie. Dar când ne-o vedea sermana Tudora?

— Ce nerăbdătoare sunt Radule; oh, cum dorește să o îmbrățișez! Sermana soră, cât a trebuit să sufere de dorul tei! Cum te ai îndurat să o uiți, Radule! Ea una n'ăși fi fost în stare.

— Da, Mari, tu ai dreptate; mă simt atît de puțin vrednic de o dragoste așa de mare!

În acest timp treceau în fața unei cărciumi, pe pragul căreia Onița, vechiul lăutar al satului cânta de zor chindia unor omeni, cari se înveseleau înăuntru.

Onița, fără să mai cunoscă pe cei din trăsura, scose palăria din cap și salută cu respect.

Niște câini, cari dormeau în ograda, fuga, fuga se înșirară unui de o parte, alții de altă parte a trăsurei, și începură a lătra scornind pe urma lor un praf formidabil.

În apropierea primăriei un țigan juca pe fratele Martin, tovaroșul lui de existență.

Nichita se apucase la trîntă cu el pentru 50 bani dați de privitori și tocmai atunci șoptea ursului: Cazi, moi Martine, că-ți dau pâne cu masline...

Martin, într' adevăr cazu, dar bietul Nichita, ne-fiind slăbit din brațe, alunecă de asupra ursului și tot în aceeași clipă și Martin de asupra lui Nichita.

Mari vedea de prima oră o scenă comică de felul acesteia, de aceea zîmbi fără să se pōtă stăpîni.

Numai avea mult până acasă.

Satul e situat pe plan; liniile drepte și cu rescruciri.

Iată o casă mai mare și mai cu vază de cât cele din prejur.

În dreptul șoselei un gard de stângii vâpsite și din distanță în distanță câți-va dafini; la mijloc porțile și de aci înainte în prelungirea gardului alți dafini, printre cari și câte-va plute.

Prin porți se vede curtea tapisată cu un covor de iarbă verde și răsărită, prin care o grupă numeroasă de boboci cu labele întinse și cu ciocurile în puf sau alții smulgând firicele de iarbă apropiate, țin isonul lângă patru mume și un tată.

Un mânăș și un vițel fac în neștiință alergări celebre de la un capăt până la cel-l-alt al curței.

Mai de o parte, pe lângă gardul din afară un curcan înfocat în pene și cu moțul lăsat în jos se ține de căra unui cocoș turcesc, care de câte ori sare cu agerime este respins de curcan printr-o pereche de ghiare și printr-o baterie din aripi: semnalul victoriei. Cocoșul presimte că adversarul lui e mai puternic și fuge ca o săgetă, apoi se oprește iar în loc, se uită la adversar, bate din aripi și anunță fuga-i victorioasă printr'un cucurigu!

Înainte porților se află mai multă lume: copii, fete, neveste se uită curioase în partea din cotro vine trăsura.

Acei cari vin privesc la lumea grămadită la porțile casei numite și dintre toți numai pe Florica sunt în stare să o recunoască.

Florica pare nerăbdătoare și de emoțiune tremură; strânge pe Tudora de mâna și-i șoptește la ureche:

— Ghiei, cine vine în trăsura, ghiei!

Tudora cu mânicile cămeșei suflecate, privește cu ne-astîmpăr; vede de la distanță un Domn în negru și o Dămnă în flăcău, dar nu e în stare să priceapă cine sunt străinii; își închipește că sunt niscai-va

rude de a le proprietarului Savoii, cari vor să întrebe de ce-va.

Nu mai fu de cât un pas și trăsura se opri în dreptul acestei lumi grămadită la poartă.

Bița opri caii. Radu sări din trăsura, ajută Mariei să se dea jos, se uită la femeii și nu fu în stare să recunoască pe Tudora din mulțime.

Florica însă ne-răbdătoare, o împinse de la spate și îi zise cu glas pronunțat:

— Tudoro, nu vezi că e Radu?

Tudora tresări!

Da, odată cu auzul acestui nume — imaginea lui Radu reieși în persoana noului sosit; parcă l-a mai văzut undeva; Radu avea o alună pe partea stângă a feței și noului sosit nu-i lipsea acest semn; dar ochii, această pecete imprimată sub frunte de natura divină, care e întâiul semn al recunoșterii — ochii lui Radu nu i-a uitat ea: privi în ochii lui și fu încredințată că numai Radu avea asemenea ochi; dar totuși nu îndrăzni să se apropie de el, femeia care-l însoțea îi păru și mai străină; îi plăcurea acești străini, se simți fericită să-i admire, însă nu îi veni să dea crezare cuvintelor Floricai, că e Radu în adevăr.

Dar Radu mai curajos de cât dînsa, o clipă rămase în fața ei, apoi strigă:

— Tudoro!

Acum ea recunoseu și glasul lui Radu; au trecut 10 ani de când nu l-a auzit, dar și-l reaminti ca prin vis.

— Tu ești, Radule!

— Eu, Tudoro!

— Maică Dămnă; atâta putu rosti Tudora și întinse brațele amândouă, îl sărută pe frunte, pe ochi, în gură. O sărută și el, o strînse la pept, apoi lacrimile picurară ca o ploaie caldă din toate părțile.

Mari era adînc mișcată la scena revederii dintre soră și frate.

Tudora părea amețită de fericirea aceasta neașteptată — așa că nu-i rămase vreme să se intereseze imediat de persoana Mariei.

Radu cu batista la ochi, arăta Tudorei, care se pregătea cu el strâns la braț să intre în casă :

Maria, nevasta mea, Tudoro.

Tudora se uita în ochii Mariei, ca și cum i-ar fi cerut iertare că n'a observat-o într'un moment atât de grav, întinse brațul cel-l-alt, o cuprinse de mijloc și intrară tus-trei în casă.

Tudora săruta când pe unul când pe altul.

Era un moment rar din viața lor : iubirea unea această trinitate într'o singură persoană.

În odaie rămân singuri aproape unul de altul, ba mai vin Margarita și Lilica în vrăste între 8 și 10 ani.

Cele-l-alte femei se opresc în pridvor. Baba Rada — vecina — exclamă teatral : ce mândrețe de oameni, ce mândrețe, să-i traiască sfîntu.

Iar Florica adăogă : ea par'c'ar fi o stea, el un luceafăr.

— Și ce credeți voi, o să rămîie multă vreme pe lângă Tudora — urmează Rada.

Nimeni nu știu să răspundă.

— Dar Vasile al Tudorei unde-o fi soro ?

— S'a dus la tîrg, trebuie să vină și el acum, răspune Florica.

Femeile vorbesc când de una, când de alta prin prispa casei, pînă ce amurgul se lasă peste satul liniștit. Florica însă e curioasă și par'că tot ar mai vrea să fie spectatoare la această scenă, de aceea privește printre geamuri în odaia luminată de o lampă, care arde pe masă.

Margarita se vîră în brațele mamei ; n'a mai vădut-o plîngînd ca 'n seara aceasta și fetei nu-i face bine. Margarita se uita cu ochii sperioși la streinî. Radu i 'ntinde mîna, vrea s'o ia în brațe.

— Du-te maică, du-te, îi dice Tudora, e unchiu Radu.

Margarita nu se mai uita la ei sperioasă, aleargă la Radu și se așează pe genunchii lui. Pe Lilica, care-i mai blîndă, o i-a Ma-

ria în brațe, o sărută și-i udă obrajii miticai cu lacrimi.

Lilica pune mîna pe o batistă și se pri-cepe să i le șteargă. Tudora e fericită. Radu și Maria nu mai puțin. Toți nu se pot satura cu privirile ; ar voi să se întrebe reciproc de câte altele, dar gurile sunt mute ; numai ochii vorbesc multele și toți par'că înțeleg aceasta.

La poartă se aude venind o nouă trăsura cu clopoței la cai.

Tătița, tătița, strigară fetele sîrind din brațele nouilor sosiți. În mijlocul lor apare Vasile de o dată. Prezența necunoscuților îl jimește. Tudora îl scôte din încurcătură :

— Frate-meu Radu și cumnată-mea Maria, Vasile !

Se îmbrățișează din nou. Vasile și el se simte cel mai fericit. 'l spusese Tudora, că are un frate la București, și acum vedîndu-l îi dă dreptate. Vasile simte pentru Radu și soția sa un respect profund. Sunt oameni învățați își dice el și se încearcă din răpunerii să servească cu ce-i stă în putință, când pe unul, când pe altul. Vasile e locuitorul părintelui său la școala comunală ; e și el om cu carte, cel mai învățat și mai harnic om din sat, dar știe că Radu 'i e superior în știință și se gîndește, câte nu va putea învăța de la cumnatul său. Se repede afară și întreabă pe oamenii curței lui, dacă s'a dat îngrijire cailor lui Radu.

I se răspune afirmativ.

Aduce singur la masă tot ce e trebuincios și numai isprăvește : ouă proaspete de rațe leșești, de curci, lapte, smîntănă, brînzetură, unt proaspăt etc.

Indeamnă pe Maria să mănânce, apoi se scuza că așa e la țară.

Vasile ține mult la belșugul casei, dar în seara aceasta se gustă puțin din bucate, căci bucuria le suspendă foamea. Tudora șade la masă între Radu și Maria, le strînge mîinile și le sărută, când pe ale unuia, când pe ale celui-l-alt.

Masa se sfârșește, dar de vorbit se vorbește
fôrte puțin. Vasile dôr mai între rupe tă-
cerea și din când în când în șopte fetele.

— E unchiu fa și tața Maria, șoptește
Margarita Lilicăi.

Vasile trece bariera liniștei: vroî să vâ
înveseliți în casele unde te-ai pomenit
cumnate; ce însemnează tristețea asta?
Tudoro, fii tu mai veselă, să se învese-
lească și Domniile lor.

— E plâns de bucurie, Vasile; nu ne-
am vâdut de când eram de 15 ani...

— E uite acum vâ vedeți mari și sănă-
toși și o să vâ vedeți în tot-deauna — nu
este așa cumnate?

— Da, în tot-deauna cumnate.

După aceste urmează vremea odihnei.
Radu și Maria intră în camera lor, a-
colo unde cu 10 ani mai înainte, mama
lui Radu își daduse sfârșitul.

Printre alte obiecte din perete, dintr'o ramă
de lemn reșeau două portrete învechite.

Maria luă lumina de pe masă, o a-
proprie de ramă și după ce le-a examinat
un moment cu multă luare aminte, întreabă:

— Cine-i bărbatul și dâma, Radule?

Radu, cu mâinile cruce pe piept, ferme-
cat de atmosfera sfântă din odaie, în cu-
prinsul căreia i se părea că plutese su-
fletele părinților săi, luând seama la por-
trete, îngână printre lacrimi așdătoare:

— E mama și tata... scumpă Mari...

Iar Mari lui:

— Nu mai plânge Radule... îți voi ține
eu locul amândurora... PETRU VULCAN

VÎNTULUI

Cîntă, vîntule pribeag,
C'at tîu cîntec mult mi-i drag:
Toamna le cîntî norilor,
Primăvara florilor;
Iarna-adormî pîdurile,
Vara crîngul, murile,
Și vrăjești isvoarele
Cînd apune soarele.
Tu le cîntî și stelor
Ca și filomelslor,
Le doînești pîstorilor

Și privighetorilor.
Cînd închidem genele
Blînd strîbați poenels,
Faci ocolul mîrilor,
Colindea cărîrilor,
De se mișcă valul lin,
Frunza'n codrul de anin
Cînd le cîntî, iulite vînt,
Trista doîna cu glas sfînt —
Doîna bietului român
Băgat slugă la stîpin!

MUNTELUI

— Munte tu, de mî înbești
Donă vorbe să-mî grăești:
Unde-s păsărelele,
Cucul, filomelele?
Ce-ai făcut tu florile
Și privighetorile?
De ce plîng isvoarele
Cînd se due eucorele,
Și boeșe fîntinile
Că se strică stînele?
De suspînă bietul Pînd
Pînă unde mi se 'ntînd
Mindrit selbei pînăși —
Sărăcuti Rominași!
— De ce plîng isvoarele

Cînd se due eucorele,
Și boeșe fîntinile
Că se strică stînele?
Căci se due ai mei Români
Cu-a lor turme, cu-a lor cînt;
Se tot due ca verile
Și ca primăverile
Și-mî fați toate oile,
Lăsîndu-mî nevoile:
Vîntul și cu ploile —
Grîndina, troenele
Ce-mî strică poenele.
Și imi bat vîlețele
De-mî îng păsărele....

NUȘI TULLIU

G. Tutoveanu

Moto:

„Sămănătorilor“ le place
Să nu dea morților nici pace
Cînd știu că-i cu folos...
Pe cînd din contra noi venim,
De vîl cu drag să pomenim
Ștînd că-i mai frumos.

Am înghebat moto de mai sus să ne
justificăm principiul față de acei ce ne
au învinuit cu altă ocazie, accentuând că
lor li se cuvine lauda și recunoștința po-
porului român — că au contribuit la popu-
larizarea ilustrațiilor morți (să nu mori de
ris), pe cînd noi căutam să ne mândrim
cu poeți tineri cari traese.

Ce naivitate — că să nu zic reutate mas-
cată din partea acelor Domni!

Da, Domnilor, ne mândrim cu talentele
nôstre vigurose, cari vâ pun în umbră,
căci țînta ni-i viitorul, pe cînd Dv. scormo-
nind amintirea morților, nu o faceți
de flori de mar, ci cu folos...

Și apoi nu uitați că dacă ar învia încă
odată maestrul v'ar anatemia cu cuvîn-
tele-i, parcă 'nadins scrisese pentru Dv.:

„Și de asupra tuturor va vorbi vre un mititel,
„Nu slăvindu-te pe tine, lustruindu-se pe el.

Nu uitați dar, că prea v'ați întrecut în rolul de mititei.

Dar aici altul ni-i scopul și nu Dv.

A fost o disgresiune pentru a pune în relief ceea-ce avem de spus în privința unui talent, ale cărui producțiuni poetice ne-au anunțat o primă-vară încântătoare pe ogorul literelor române.

Noi — și prin noi înțelegem și Cercul Artei și Literaturii Române, unde tinerul poet Tutoveanu ocupă un loc însemnat printre muncitorii noștri intelectuali de valoare, ne mândrim și ne simțim fericiți, că simțim primii cari venim să aducem bună veste că poezia lirică română are un duios și gingaș reprezentant, care prin puterea talentului său, îți evocă în poezii o lume pură, o lume visată de toate firile alese, după cum am mai spus-o, când am recensionat prima sa lucrare poetică „Albastru”.

Au mai vorbit de Tutoveanu și „Paginile Alese”, însă cam din fuga condeiului.

E bine să se știe biografia acestei firi alese, care muncind sincer pe ogorul literaturii, seamănă flori strălucitoare și ne inobilează inimile.

Tutoveanu s'a născut în Bârlad, la 20 Noembrie 1874; prin urmare e numai de 29 ani, când talentul e pe calea înfloririi.

E absolvent al școlii de Institutori din București, iar acum funcționează ca institutor în orașul Falticeni, unde de curând s'a înființat din inițiativa sa și a colegilor săi Gorovei, Stamate, Rosignon și Zamfirescu, un ateneu.

Primele poezii i s'au publicat prin „Paloda” un ziar vechiu, care apare regulat în Bârlad, încă de pe când era elev în primul an al gimnasiului din acel oraș.

În publicistica mare însă, a debutat prin „Revista Nouă” a ilustrului Hajdeu. A colaborat apoi pe rînd la: „Literatura și Arta română”, „Convorbiri literare”, „Noua Revistă Română”, „Arhiva”, „Revista Modernă”, „Ilustrațiunea română”, „Pagini Alese” și la revista noastră „Ovidiu”.

A mai scris la ziarele: „Epoca”, „Evenimentul”, „Cronica”, „Steagul” și „Apărarea Națională”.

Iată în ce termeni sugestivi caracterizează d-l A. Voien, modul de a scrie al poetului: „Dragostea puternică de viață, ce glăsuște prin fie-care din versurile lui Tutoveanu: nemărginitul dor de cer albastru, de luni scaldate în alb de floare, de părae ce „doinesc poezii” cucoarelor iu-

bite”, de glasul de famfară al codrilor, de acordurile de liră ale mării; e dragostea întemeiată pe credința în viața din care decurge dorința largă de ochi adinei de fecioară”.

Prin urmare tot felul de a fi și simți al lui Tutoveanu se opune direct pesimismului dureros, etc.

Nu de mult, am primit din București o scrisoare de la o persoană necunoscută E. I., care mă ruga calduros să-i comunic prin revista „Ovidiu”, opiniunea ce o am despre Tutoveanu.

Stimată Doamnă, — sau D-șoară —

necunoscând pe poet personal, nu sunt în stare să vă satisfac în totul dorința.

Intru cât privește însă personalitatea artistică a poetului, mă resum în două cuvinte: e un artist în toată accepțiunea cuvântului, un artist din aceia care sunt predestinați să însușească o epocă istorică pe urma unor eforturi făcute de predecesorii care și-au fixat personalitatea în vreme.

PETRU VULCAN

RUBRICA SINISTRĂ

Noi vrem Postume!

Petiție adresată tuturor familiilor care au avut în sinul lor un poet mort de curând.

*Prea onorați moștenitori
Ai celui mai ilustru nume,
Noi sintem de-arte iubitori,
Și cei mai jalnici editori
Din câți au fost și sint pe lume:
Noi vrem postume!*

*Cu Eminescu-am isprăvit
Și n'am voi să se inhume
„Talentul” vostru mult iubit.
Dorim ceva netipărit:
Poeme, satire ori glume...
Noi vrem postume!*

*Dăm bani ori polițe, de vrați,
Pe ori-ce manuscris. Acum e
Momentul să încurajați
Pe cei mai ideali bărbați,
Jurăm chiar pe-ale noastre mume!
Noi vrem postume!*

*Să vindem muncă de poezi
Menirea noastră fu pe lume,
Și chiar de vă stărnim dispreț,
Noi, pentr'o marfă, d'asa preț,
Turbați, la gură facem spume....
Noi vrem postume!*

*Prea onorați moștenitori
Ai celui mai ilustru nume,
Noi sintem de-arte iubitori
Și cei mai jalnici editori
Din câți au fost și sint pe lume:
Noi vrem postume!*

Semnat Ilarie Chendi,
Agentul societății anonime de pompe
funebre literare „Semănătorul”

p. conf. RIGOLETO

Bucata de față va apare în curând pusă în muzică de un distins compozitor musical. E necesar a se populariza lupta cinstită a onorabililor citoci care se sacrifică atât de mult pentru literatură.... buzunarului lor respectiv.

Se întuneacă

*Trecut-ai vre-o dată prin codrul de brad
Când gene haotic, învins de furtună,
Iar cerul de-asupra-i se-înfășură trist,
Și creștetu-i sombru cu nori l'incunună?*

*Trecut-ai vre-o dată pe-întinderi de șes
Când tunetul urlă pe bolta-i de spumă,
Și vânturi vrășmașe la drumuri s'afin,
Se-încaeră vajnic, și 'n lunci se sugrumă?*

*Trecut-ai vre-o dată pe țărături pustii
Când muniți de valuri, urgie ne-învinșă,
Brăsdând între dănușii prăpăstii, noian,
Se-înfig în tărâca de fulgere-aprinsă?...*

*În clipele-acestea de sbucium barbăr,
Copilă cu gândul spre plaiuri sihastru,
Au cine mai poate s'asculte, visând,
Ce spune pirăul și florile-albastre?*

G. TUTOVEANU

Redacțiile revistelor și ziarelor despre cari pomenim în „Ovidiu” sunt rugate și ele să pomenească de el. E o chestie de datorie și atențiune ce se cuvine între noi.

MIHA⁹⁾

*Di treidăci di ani tru xeani
S'toarnă Miha ali Sultani
Cu cărvăni ce trag furtii
Și disădli di flurii.*

*Meși întregi vin cale lungă
Ș'mâne 'nhoară va s'agiungă.
Narga 'n vali trec mulărli,
Sună calea și cărări!*

*Mea cind niși ajung la șopot
Pril cupaci s' avde tropot;
Tu-aumbroasa ripidină
Sună chetri, frința s' mină.*

*Ș' veđi cum es invilioasi
Ag'ri capiti bārboasi,
Tufechi ș' corđi țin nainti...
Miha s' cildisi di minti!*

— „Disi cei tră bană jali,
Adu 'ncoa fluriili-a tale!”

*Avde Miha sboarli griti,
Nu-li sint sboarli, ma cuțiti.
Sta pi minduire greauă:
Bana 'i dulci, moartea rauă.*

*Tra s' da scumpa lui visteare,
Cama rău di moarte 'li pare.
Cu tufechea tra s' amină?
Sintu mulți și-l dirină!*

*Căpitanlu strigă iară:
— „Dă disădli cama troară,
S' nu-amin moartea 'clo sti tini!”*

MIHA

*De trei-zeci ani în străinătate,
Azi se 'ntoarce Miha al Sultanei
Cu caravanele 'ncărcate
Și cu desagii plini de galbeni.*

*Luni întregi vin cale lungă
Măine 'n sat speră s'ajungă;
Incet în vale trec catării,
De ei răsună căi și cărări.*

*Dar când ajung lângă fântână
Prin copaci se aude un tropot:
În umbroasa pădurice
Pietre sună, frunza murmură.*

*Apoi se ved cum es lucioase
Capete sălbătice și bārboase;
Puști și spade țin nainte...
Miha stă să-și piardă mintea.*

— „Dacă ți-e de viață jale
Adă ici comorile tale!”

*Miha aude cele grăite,
Nu-s cuvinte, ci cuțite;
Stă atunci pe gânduri grele
Viața-i dulce, moartea-i hădă.*

*Să dea scumpa lui comoară
Tot mai rău de moarte-i pare;
Să ochiască în haiduci,
Ei sunt mulți, l'ar ciopărți.*

*Căpitanul strigă iară:
— „Dă desagii mai curind
Morței să nu mi te vind!”*

⁹⁾ Anunțăm cu deosebită plăcere cititorilor noștri că, cu numărul de față, vine a ne onora cu colaborarea încă unul din distinși noștri literați, autorul traducerei Eliadei lui Omer, Poetul **George Murnu** — care cu ocazia trecerii sale prin Constanța la Atena, fiind trimis în misiune științifică de Ministerul Instrucțiunii Publice, a fost oaspele Directo-

rului acestei reviste, cu care George Murnu are o legătură sufletească din vremuri vechi.

Publicăm dar una din perlele literaturii Macedo-Române, de G. Murnu, al cărei farmec neîntrecut deși nu se poate gusta de cît în dialect, totuși o talmăcim în limba țarei mume spre înțelesul tuturor.

*Miha lailu veadi ghini,
Di piricol nu-î scăpare
Ş' muşcă buđa-lă di cripare.*

*Ma d'iu sta 'ncilar pî Ghioclu,
la iu 'l arde 'n coasti foclu,
Ş' cindu 'mpadi lo tra s' cadă,
Strigă suschirind: oh, dadă!*

*Furlu avdi şi vine 'nvie
Şi 'l 'ntreabă cu ciudie:
— „Care ți-este vrut'a mamă,
Cum ilă dăc şi cum te-acliamă?”*

*Gri nis sbor astimt di bană:
— „Miha ini dăc...şi-a lei... Sultana!”*

*Cum el dăc, troară furlu
Piste nis s'arucă zurlu,
Plînde, s' deapiră şi s' bate:
— „O lai Miha, o lai frate!”*

*Bietul Miha vede bine
De aşti hoţi că nu-î scăpare;
De aceea-şi muşcă buza...*

*Dar de unde stă pe Ghiocu
L'a ars între coaste focu
Iar când vru sërman să cadă
Strigă suspinând: oh dadă! (mumă)*

*Hoţu-atunci la el grăbind
Il întreabă tremurând:
— „Cine-ţi este draga mamă,
Cum iţi dăc, cum o chiamă?”*

*El grăit-a stins de viaţă:
— „Miha 'mă dăc, ei Sultana!”*

*Cum i-a spus, în grabă hoţul
De asupra-î se aruncă
Şi nebun plîgînd se sbate:
— „O biet Miha, o mări frate!”*

CRONICA ŞTIINŢIFICĂ

Studiul înzăpedirilor de cale ferată

Un nou sistem de parapetă preconizat de Inginer Oprim Potăreă

(Urmare)

II

Chestiunea înzăpedirilor de cale ferată a preocupat pe ingineri, chiar din primele timpuri ale introducerii acestui mijloc de transport şi s'a căutat a se găsi mijloacele practice de protecţiune.

Suntem încă în stadiul încercării. Nu vom căuta să expunem teoria fiecărui inginer asupra sistemelor ce s'a propus şi se aplică până acum, fiind bine cunoscute de specialiştii, dar sumar vom arăta care sunt aceste sisteme — rezultat al mişcărilor — care sunt bunele efecte şi defectele lor şi în urmă vom preconiza un nou

sistem de apărări, pe care 'l credem util şi 'l aducem ca un prinos de muncă onestă, sperând a fi spre binele ţărei noastre.

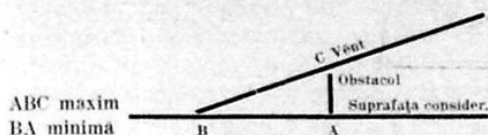
Să definim mai întâiu câte-va expresiuni ce vom întrebuinţa în cursul expunerii.

Înţelegem prin *viscol* starea agitată a atmosferei în timpul căderii zăpezii într-o regiune, unde curenţele de aer dau naştere la vânturi puternice.

Înţelegem prin *zăpadă viscolită* numai zăpada ce odată depusă pe o suprafaţă oare care: pământ, lemn, metal etc., e tirită din locul de depunere, de forţele de descompunere ale vântului, pe acea suprafaţă, o distanţă oare care.

Înţelegem prin *loc adăpostit şi înzăpedibil* spaţiul cuprins între un obstacol de o înălţime, ce poate fi întrecută de zăpada viscolită şi care constituie adăpostul între pânza inferioară de vânt ce în direcţia bătaei sale

rade coama obstacolului până la intersecție sub unghiul maxim cu suprafața locului în cauză și între această suprafață de la zisa intersecție până la piciorul obstacolului.

(Fig. 1)

Cu aceste definiții putem începe studiul nostru.

Sistemele în uz. Sistemele de apărare contra înzăpezirilor până în prezent se bazează pe principiul creării unui spațiu *immagasinător* al zăpezii viscolită înaintea și înapoia unui obstacol așezat de obicei la distanțe mari de axa liniei sau de stațiuni și având o înălțime astfel în cât zăpada depusă și în partea despre linie a obstacolului să n-o atingă sub cele mai mari viscole.

Asemenea obstacole ce s'a utilizat și se utilizează încă, dând în unele împrejurări, deși cu mari sacrificii, rezultate favorabile sunt: plantațiunile, parazăpedii de lemn sau de pământ și decapările.

A) Plantațiunile.

Nu pot plantațiunile forma nici o dată un obstacol absolut. Printre crăcile și trunchiurile arborilor, ce le compun, rămân spații, prin cari vântul își găsește drum, ducând înainte spre tranșee sau stații zăpada viscolită.

Trebue plantația s'o punem cât mai departe de linii și arbuști foarte deși spre a micsura interstițiile.

Îndepărtarea plantațiunilor de punctele ce sunt înaintea a se protegia reclamă însă mari exproprieri, cari

în cazul stațiunilor înzăpezibile la noi în prezent, în mare parte nu se pot face.

Scopul unei stațiuni e de a înlesni cât mai mult imbarcarea călătorilor vecinătăților și a ușura comerțul lor prin mijlocul trenurilor; acesta înseamnă că trebue să se așeze cât mai în apropiere de sate sau orașe importante și de e posibil chiar în ele.

Dovada e că în jurul stațiunilor, ce sunt îndepărtate de sate sau orașe, să formeze cu timpul mici sate comerciale, ce sunt reclamate de interesele particulare și de avântul de dezvoltare la care o stațiune e menită să tindă.

Pentru stațiunile existente asemenea construcții fiind deja ridicate fac imposibilă exproprierea pentru plantațiuni.

Pentru stațiunile ce din nou s'ar crea nu e în avantajul și spre atingerea scopului unei stațiuni a prevedea exproprieri de cât în vederea construcțiilor utile dezvoltării stației în timp; iar restul liber particularilor a și ridica construcțiile de cari vorbirăm.

Exproprierile mari în stațiuni în vederea plantațiunilor mai au desavantajul că țin neutilizabil un teren foarte întins în jurul stațiunei.

Pentru tranșee sau chiar pentru stațiuni, unde exproprieri noi s'ar putea face, cu toate desavantajele arătate, plantația reclamă o grijă specială mai ales în timpul dezvoltării și o pază, atât în timpul dezvoltării cât și în urmă, a cărei vigilență permanentă e cu atât mai deficilă cu cât plantația e mai depărtată de linie, unde sunt și trebue să fie posturile de pază (cantoanele).

Să presupunem că am reuși să avem o pază sigură și o bună îngri-

jire pentru a face plantațiuni la un număr oare care de puncte înzăpedibile. Vom întâlni în unele locuri terenuri în care nici o specie de arbori, din acei care pot forma o plantație, nu poate reuși. Sunt din nenorocire multe asemenea terenuri improprii culturii de arbori.

În resumat dar :

Sistemul de apărarea înzăpezirilor prin plantațiuni întimpină 4 dificultăți ce fac improprie aplicarea lui cu întrebuintare :

1). Reclamă teren mult de expropriat.

2). Impune îndepărtarea satelor, orașelor ori construcțiilor, satisfăcând necesitățile imediate ale interesatilor, de stație, cea ce e contra scopului unei stațiuni.

3). Impune o întreținere și pază dificilă din cauza îndepărtării de posturile de pază.

4). Incapacitatea terenului în multe împrejurări a ajuta dezvoltarea și menținerea lor.

(Va urma)

„Cercul Funcționarilor Turneni“

D. George M. Cosmescu, președintele numitului cerc, a avut buna voință să mă pue în curent cu faptele mai însemnate de domeniul cultural ce se desfășoară în Turnu-Măgurele.

Încă de astă iarnă, mi-a comunicat despre fondarea unui Cerc al funcționarilor de la toate autoritățile aceluși oraș, având de scop: *„abținerea de la jocul de noroc, cultivarea ideilor frumose, educația și dezvoltarea intelectuală pentru a bine merita de la societate considerație ce se cuvine funcțio-*

narilor ; înfrățirea lor pentru a-și cunoște nevoile și lipsurile intelectuale căutând a le ameliora în marginile puterilor“ și câte alte frumoase și înălțătoare idei nu-mi schița amicul meu în acea scrisoare.

Entusiasmat și adânc mișcat de cele ce cetisem, nu m'am putut abține de a nu felicita prin dînsul pe funcționarul turneni pentru inițiativa luată de ei, căci pilda ce ne-o dau, e demnă de totă lauda și e bine să o știe țara întregă, că poate se vor mai găsi inimi generose și în alte orașe ale țării, unde în loc să se cultive intrigile și zavistia între funcționari, să se întemeieze cercuri de unire în cuget și simțire, așa precum ne-au dat de veste că se poate face — funcționarii turneni.

E mai greu de isbit în această privință, în orașe cu o populație eteroglotă și de diferite naționalități, cum e Constanța, unde am făcut experiența lucrului din 1897 și din cauză că generația actuală e venită din diferite părți ale țării, aducând fie-care obiceiurile sale, și având temperamente deosebite ; n'am putut isbuti să ne înmănumchem într'un cerc solid, așa precum gândeam și simțeam unii ; căci cunoscutul și strălucitul cerc *Ovidiu* al funcționarilor constanțieni, după 3 ani de existență, s'a disolvat și abia acum în 1903 s'a făcut eforturi din partea lor să-l restaureze.

În privința reînfloririi lui, viitorul va decide.

E vorba de prezent și fiind la ordine a dînei cercul funcționarilor turneni, de el vroi să mă ocup.

Acolo unde funcționarii și-au ca bază familia, cu tradițiunile și moravurile transmise din tată în fiu, unde au de păstrat ceea ce au moștenit, sentimentul solidarității între ei se poate ci-

menta cu eficacitate — numai voință și dragoste să fie.

De aceea am fost optimist de la început și imediat ce mi-s'a comunicat despre așa ceva, am emis părerea mea în privința înființării unei biblioteci naționale în acel oraș — de vreme ce există o instituțiune culturală.

Au trecut trei luni de la prima scrisoare a amicului meu Cosmescu, când zilele aceste am primit statutele imprimare ale instituțiunii turnenilor.

Bucuria ce am simțit-o a fost mare, căci am vădut cum funcționarii turnenii conștienți de misiunea lor, au pus temelia unui templu — pe frontispiciul căruia va trebui, să fie săpat cu litere de aur „*infrafire, dragoste și lumină*“.

Acest fapt mare îi onorează mult și ca atare merită considerațiunea și atențiunea tuturor și în deosebi a presei.

Noi sentinele la mare ne facem ecoul glasului fraților turnenii, apelând călduros atât la inimile generose cât și la autorii noștri să trimită operele lor pe adresa Președintelui cercului funcționarilor turnenii, pentru formarea unui început de bibliotecă.

Nu-mi închipui să fie unul care să rămână indiferent la acest apel ce-l facem.

Toți mănuiitorii condeiului, poeți și prozatori, sunt capabili de a se emana în fața unei mișcări care are de obiect luminarea fraților noștri și ca atare se vor grăbi să împărtășească pe frații turnenii cu lumina lor.

Eu am făcut începutul prin colecția revistei *Ovidiu* și toate lucrările mele ce mi-au stat la îndemână.

Însă suntem destui — ca punând umărul, să înjghebam un focar de lumină în mijlocul unui tineret dornic de a se lumina.

E de ajuns să menționez câte-va nume și biblioteca ar lua naștere dacă

am avea fericirea să admirăm în biblioteca funcționarilor turnenii operele d-lor: Delavrancea, Caragiale, Coșbuc, Vlahuță, Radu Rosetti, Fl. Becescu, Tutoveanu, Rădulescu-Niger, I. Adam, Teleor, Xenopol, Cuza (Iasi), Al. Macedonschi, I. Petrovici, H. Lecca, etc.

Am speranța în alcătuirea bibliotecii cercului funcționarilor turnenii, cum am avut-o la alcătuirea bibliotecii dobrogene și acelei din Gopeși (Macedonia) — cu formarea căroră m'am ocupat în revista „Ovidiu.“

Nu pot termina acest articol, înainte de a adresa funcționarilor turnenii un salut plin de iubire și a-le ura realizarea vizului lor mareț care e și al nostru și izbîndă să fie!

PETRU VULCAN

UMORISTICE

Nabadaiosul Pegas al lui Virgiliu și D-I Hoc opus est*)

— Noroc dragă hoc!

— Ba tocmai că e nenoroc frate Arax! (D-I Hoc se vaetă de durere).

— Da ce ai frățioare? Cine te-a sorcovit, de umbli așa de oblojit la cap?

— Așa e când se leagă strechia de... român...

— Ce ai pățit, în numele lui Virgiliu?

— Apoi tocmai el e pricina, veni-iar de hac să-i vie...

— Nu te înțeleg...

— Să vezi: fără să bănuiesc că Pegas-ul Domnialui are nărav, îl încăleacă în neștiința mea crasă, care mă caracterizează.

— Și?

*) Din D-I Hoc ne propunem să cream un tip al Dobrogei identic cu tipul creat de repozatul Toni și căruia i-a dîs „Spanichide“.

— Și m'a trântit de un... *hoc...*
pardon hop vream să ȋci, în cât pe

aci să-mi sară doagele... dragă Arax.

— Da unde ȋci că te-a lovit?

— Ia a *hic-î*, aici... e rană mare.

— Lasă, lasă știu eu care e leacul D-tale.

— Cunoști vre-o doftorie? Dă-mi-o zău și te voi blagoslovi.

— Da, da, ȋi ȋci... pe latinește, D-ta care ești cel mai fain latinist meletar trebuie să ghicești... *hic opus saū opus est hic...* da, da, așa-ȋ zice doctoriei D-tale.

— Iar *hopul* de care m'am isbit frate.

— Da, și nu se poate procura acest elixir decât de la magazinul, e un magazin cu reputația uzurpată de alt-fel, dar nu face nimic; da, magazinul cu firma „Zeflemeana”.

— Numai să nu bat tălpile de pomană până acolo.

— Nu, te asigur: farmaciștii ăia — sunt niște băeți deștepți ca **gâștele capitolului**, sunt minuni de inteligență. În ce privește știința, dragă *hoc* sunt ne întrecuți, dar dacă lumea nu-ȋ pricepe...

II

După o săptămână, iar pe stradă.

— E... cum te mai simți?

— Tot rău.

— Ce fel?

— Poȋ lăudații D-tale deștepți m'aū pus să car apă ca — „**ăla**” la nuntă.

— Pentru ce?

— Ci-că să umplu un boloboc cu care aū să-mi prepare antidotul contra boalei ce mă usucă din picioare: „**grafo-prosto-mania acută**”.

— Ți urez însănătoșire grabnică dragă *hoc* și la revedere în numărul viitor.

Hic-ăsta-de!

Știri Literare

Ziarele din București și Iași, ne aduc fericita veste că distinsul nostru colaborator, Florian I. Becescu, a ȋnut cu mare succes, în ȋilele de 2 și 25 Martie, în Falticeni și în Iași, conferința sa „**Falșii Poetȋ**”. Lumea a făcut calduroase ovațiuni inimosului poet.

Atragem atențiunea cetitorilor noștri asupra epodei intitulată „**Scrisoare d-lui Ministru Sp. Haret**” datorită D-lui Becescu, pe care o publicăm în numărul de față, ca un omagiu adus de autor și de revista noastră, activității patriotice neobicnute, desfășurată de acest mare patriot, spre luminarea și înviorarea țărânelor noastre.

Din cauza abundenței de materie, sntem siliți a suspenda pînă la No. viitor rubrica: „Din literatura clasică”. În acelaș timp anunțăm că tot în acel număr vom publica două bucăți: proza și poezie, datorite unor distinși și vechi literați din Iași. Între care poetul Petru V. Grigoriu, răsplătit cu „**lene merenti**” și cu „**legiunea de onoare a Franței**” pentru valoroasele sale lucrări literare. Numele celui de-al doilea îl rezervăm ca o surpriză neașteptată iubitorilor noștri cititori.

Anunțăm cu mare parere de rău, înecarea din viață a poetului Iuliu C. Săvescu.

Bacă în viață, nepăsarea și lipsa oamenilor l'au ucis, după cum spun prietenii, cel puțin, după moarte, avu mîngăierea de a fi înmormîntat fără cheltuiala, oferindu-ȋ-se și un loc gratis la cimitir. Ironia e în calmea ei. Durerea întrece marginile închipuibile! Aș merge cu inima și cîntecul în țara noastră iubită? Cu referire la aceasta e foarte interesant de citit articolul amicului nostru Florian I. Becescu, intitulat „**Moartea poetului Săvescu**” apărut la timp în valorosul ziar bucureștean „**Cronica**”.

APEL

Rog calduros în primul rînd pe amicii mei: Florian Becescu, Gh. Tutoveanu și Ion Petrovici, să bine-volească a trimite operele D-lor: „**Vise și Lacrimi**”, „**Albastru**” și „**Un colț de viață**” instituției „**Cercul Funcționarilor Turneni**” din Turnu-Măgurele.

Asemenea rog pe confrății: Radu D. Rosetti, Radulescu-Niger, Const. Calmuschi, (Galatz), Ioan Adam (Constanța), să trimită acelei instituții operele D-lor pentru a putea forma biblioteca alt de necesara tineretii care alcătuiește acel cerc.

E timpul ca talentații noștri scriitori să-ȋ manifeste sentimentul iubirii și să dea pîlda cea mai frumoasă de altruism, care va avea un răsultat de însuflețire pentru restul țării noastre.

„**Ovidiu**” se pune la dispoziția Cercului Turnean să-ȋ sprijine din tot sufletul mișcarea.

P. VULCAN

P. ȘAPIRA

Nu poți zice Șapira în piața Constanței fără să-ți reamintești numele unui mare industriaș al Capitalei în ramura bijuteriei. Ați ghicit de sigur pe Radiyon.

În strada Carol, vis-à-vis de Farmacia Berberianu, e Magazinul d-lui Șapira, ale cărui vitrine au farmecul să te ținutiască pe loc, ori cât de grăbit ai fi, spre a admira obiectele de artă care nu le vei găsi ușor aiurea: Broșe, inele, verighete pentru logodne, ceasuri de aur, argint și oțel, medalioane, tabacheri de argint și țigărete de chihlibar.

Dacă obiectele de mai sus nu se potrivește trebuințelor omului, n'are de cât să deschidă ușa magazinului și înăuntru va găsi ceea-ce a căutat aiurea și n'a ni merit.

Ast-fel, în galantare strălucesc argintăriile de China veritabile, în table mari și mici cu gravuri admirabil executate, fructiere cu sticle canelate, servicii pentru ceai, oțet, liquer, dulceață, bastoane de argint, ceasornice pendule din cele mai fine, ceasuri de marină și de masă, — în fine cadouri pentru logodne, nunți și botezuri.

Nouii însuraței cari vor avea norocul și gustul să viziteze acest magazin al lui Șapira — nu credem — să aibă taria să plece cu mâinile goale.

Pe lângă aceasta magazinul Radiyonului Constanței mai e și datătorul luminei tuturor miopilor, căci aci se găsește un arsenal de ochelari din renumita fabrică Louis, Franța, în cât e gata să satisfacă gustul și tinerimei de ambele sexe care râvnește să vadă lumea între patru ochi... prin patru ochi vream să ȳicem.

Cei din depărtare, după comandă pot fi satisfăcuți imediat prin poștă.

Vorbind de magazin, uitasem să pomenim de d-l Șapira.

E un cunoscător abil al artei sale: ceasornicaria. Noi, cari ne-am permis a-l recomanda lumii, am făcut constatare la fața locului cu o probă și anume: eram și suntem posesorii unui ceas cu o vechime de 12 ani. După semnele săpate pe tasurile ceasornicului, se poate observa că a trecut prin mâna a 9 reparatori la intervale scurte. Ei bine, până ce ceasul n'a

fost dat în căutarea medicului-meșterului Șapira n'a putut ca să-și ȳică: sunt un ceasornic eminent care măsor exact timpul conform meridianului Parisului — și dacă sunt ceea-ce sunt, aceea cui o datorez de cât d-lui Șapira? — Stăpânul care mă poartă de 12 ani lângă inimioară, ca să-i servesc cu credință și exactitate, poate mărturisii singur dacă am dat greș vre-o dată de când m'a reparat D-l Șapira. Onoare lui!

Merita toată încrederea Onor. Public, căci tot D-sa a inventat ceasul

„Patent-Șapira“

din care vor sosi în curînd și de

prima oară în Constanța vom avea chiar primele ceasornice.

Constanța are reprezentanți în toate ramurile activității omenești — însă în ramura bijuteriei și a ceasornicariei, D-l Șapira îi face cinste.

Nu ve rămâne deci, Domnilor Doritori, de cât cu ocazia sărbătorilor ce se apropie, să dați năvala cu toții în magazinul său și uimindu-ve de strălucirea aurăriilor ce veți avea de admirat, să fiți convinși că adevăr graim voue.

Un admirator
și un vede toate

